

Νικόλαος Κλωθάκης
Οικονομολόγος

Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού

Εγχειρίδιο υποχρεώσεων εργοδοτών

Έκδοση 2023

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	6
Σύμβαση Εργασίας	7
Πρόσληψη	8
Εργασία	9
Πληρωμή μισθού	10
Πληρωμή φόρου και ασφάλισης για μισθωτή εργασία.....	11
Άδειες εργαζομένων.....	12
Πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και της παρενόχλησης	24
Ασφάλεια και Υγεία Εργαζομένων.....	25
Τεχνικός Ασφαλείας.....	26
Ιατρός Εργασίας	27
Υπεύθυνος Παραλαβής και Παρακολούθησης Αναφορών	28
Κανονισμός εργασίας	30
Δήλωση εμπιστευτικότητας - απορρήτου.....	31
Μισθοδοτικά στοιχεία στην Επιχείρηση	32
Κατώτατες αποδοχές και ελάχιστο κόστος υπαλλήλου	33
Κατώτατες αποδοχές και ελάχιστο κόστος εργατοτεχνίτη	34
Διάκριση μεταξύ υπαλλήλου και εργατοτεχνίτη	35
Υποχρεώσεις εργαζομένων.....	37

Εισαγωγή

Το παρόν εγχειρίδιο απευθύνεται στους εργοδότες με σκοπό την κατανόηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την απασχόληση προσωπικού με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας. Επιπλέον, το εγχειρίδιο απευθύνεται στο προσωπικό που εργάζεται στο τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού των οικονομικών οντοτήτων που είναι επιφορτισμένο με τη διαχείριση του προσωπικού.

Για την επίτευξη του σκοπού, το εγχειρίδιο επικεντρώνεται στην εφαρμογή του εργατικού και ασφαλιστικού δικαίου υπό το πρίσμα της λογιστικής και οικονομικής επιστήμης.

Το εγχειρίδιο περιλαμβάνει όλες τις τρέχουσες διατάξεις περί άσκησης οικονομικής δραστηριότητας ως και την ημερομηνία έκδοσής του. Επιπρόσθετα, στο τέλος κάθε θεματικής παραγράφου γίνεται αναφορά στον σχετικό νόμο ή κανονιστική διάταξη ή νομολογία για να μπορέσει ο χρήστης να αναζητήσει τυχόν αλλαγή που υπάρχει κατά το χρόνο εφαρμογής του σχετικού κανόνα δικαίου.

Απασχόληση προσωπικού

Η επιχείρηση έχει δικαίωμα να απασχολεί προσωπικό για την επίτευξη του σκοπού της. Η απασχόληση προσωπικού δημιουργεί υποχρεώσεις και απαιτήσεις στην επιχείρηση (εργοδότη), οι σημαντικότερες των οποίων είναι:

Σύμβαση Εργασίας

Ο εργοδότης και ο εργαζόμενος υπογράφουν σύμβαση εργασίας πριν την έναρξη της εργασιακής σχέσης. Η σύμβαση εργασίας περιλαμβάνει υποχρεωτικά τους ουσιώδεις όρους της σχέσης εργασίας (τόπος εργασίας, αντικείμενο εργασίας, ημερομηνία έναρξης της σύμβασης, την τυχόν προβλεπόμενη διάρκεια της σύμβασης, τη διάρκεια της κανονικής ημερήσιας και εβδομαδιαίας απασχόλησης του εργαζομένου, τους όρους αμοιβής κ.λπ.)

Με την υπογραφή της σύμβασης εργασίας ο εργοδότης αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει το συμφωνημένο μισθό στον συμφωνημένο χρόνο και ο εργαζόμενος αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρέχει την εργασία του στον εργοδότη.

Αν η σύμβαση εργασίας ορίζει μερική ή εκ περιτροπή εργασία τότε αντίγραφο της αναρτάται στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ εντός 8 ημερών (άρθρο 38 ν.1892/1990).

Η σύμβαση εργασίας δύναται να τροποποιείται εγγράφως κατά τη διάρκεια ισχύος της.

Σχετική νομοθεσία: π.δ. 156/1994 (Α' 102), άρθρο 38 του ν. 1892/1990

Πρόσληψη

Ο εργοδότης υποχρεούται να αναγγείλει στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ την πρόσληψη του εργαζομένου πριν την ανάληψη της εργασίας.

Για την αναγγελία της πρόσληψης, απαιτούνται τα παρακάτω στοιχεία του εργαζομένου:

1. ΑΦΜ
2. ΑΜΚΑ
3. ΑΜ ΕΦΚΑ
4. Αντίγραφο ταυτότητας
5. Στοιχεία διεύθυνσης κατοικίας (οδός, αριθμός, ΤΚ)
6. Στοιχεία επικοινωνίας (τηλέφωνο και email)

Επιπλέον,

- Για αλλοδαπό (εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης) απαιτείται άδεια διαμονής & εργασίας.
- Για ανήλικο απαιτείται «βιβλιάριο εργασίας ανηλίκου».
- Για οδηγό απαιτείται «άδεια ικανότητας οδήγησης».
- Για εργαζόμενο σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος απαιτείται «άδεια εργασίας» (άρθρο 4 του π.δ. 180/1979).

Γενικά, για θέση εργασίας που απαιτεί εξειδικευμένες γνώσεις, απαιτείται η ανάλογη άδεια άσκησης επαγγέλματος.

Εργασία

Ο εργοδότης δύναται να απασχολεί τον εργαζόμενο σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης εργασίας και τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

Η διάρκεια της οποίας ο εργαζόμενος βρίσκεται στην εργασία του, στη διάθεση του εργοδότη και ασκεί τη δραστηριότητα ή τα καθήκοντά του, θεωρείται χρόνος εργασίας.

Ο χρόνος εργασίας πρέπει να είναι οργανωμένος με τρόπο ώστε να διασφαλίζεται:

- Ελάχιστη ανάπαυση 11 συνεχιζόμενων ωρών για τη περίοδο 00:01-24:00 (24ωρο).
- Διάλειμμα κατ' ελάχιστον 15 λεπτών και κατά μέγιστον 30 λεπτών για εργασία που υπερβαίνει τις 4 συνεχόμενες ώρες.
- Ελάχιστη ανάπαυση 24 συνεχιζόμενων ωρών για τη περίοδο Δευτέρα – Κυριακή (7 ημέρες).
- Ελάχιστη άδεια αναψυχής (κανονική άδεια) το ύψος της οποίας εξαρτάται από την ημερομηνία πρόσληψης και τον αριθμό εβδομαδιαίας απασχόλησης του εργαζομένου.

Πληρωμή μισθού

Ο εργοδότης υποχρεούται να πληρώνει το μισθό του εργαζομένου στον χρόνο που έχει συμφωνηθεί. Κατ' εξαίρεση το επίδομα (δώρο) Πάσχα πρέπει να καταβληθεί το αργότερο έως τη Μεγάλη Τετάρτη και το επίδομα (δώρο) Χριστουγέννων ως την 21^η Δεκεμβρίου, με δυνατότητα παρακράτησης του ποσού του επιδόματος που αναλογεί μέχρι την 30^η Απριλίου ή την 31^η Δεκεμβρίου, το οποίο δεν δύναται πάντως να καταβληθεί μετά από τις ημερομηνίες αυτές. Επίσης, το επίδομα αδείας προκαταβάλλεται στον εργαζόμενο κατά την έναρξη της άδειάς του.

Ο εργοδότης που καταβάλλει τις συνολικές αποδοχές του εργαζομένου σε μηνιαία βάση, (τακτικές, δώρα και επιδόματα σε δώδεκα πληρωμές), συνήθως εκπληρώνει την ανωτέρω υποχρέωση πριν τις ανωτέρω προθεσμίες και ως εκ τούτου δεν απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες.

Ο εργοδότης καταβάλλει τις αποδοχές του εργαζομένου υποχρεωτικά στον τραπεζικό λογαριασμό του.

Ο εργοδότης υποχρεούται, κατά την εξόφληση των αποδοχών του προσωπικού, να χορηγεί εκκαθαριστικό σημείωμα με ανάλυση της μισθοδοσίας και των κρατήσεων της. Δεν απαιτείται υπογραφή του εργαζομένου σε αποδεικτικό χορήγησης του εκκαθαριστικού.

Σχετική νομοθεσία: άρθρα 135, 212 του π.δ. 80/2022, άρθρο 64 παρ. 7 ν. 4172/2013, ΚΥΑ 22528/430/2017 (Β 1721), άρθρο 18 του ν. 1082/1980).

Πληρωμή φόρου και ασφάλισης για μισθωτή εργασία

Ο εργοδότης πληρώνει κάθε μήνα, επιπλέον του μισθού, φόρο και ασφαλιστικές εισφορές. Η πληρωμή γίνεται με την χρήση ειδικής ταυτότητας πληρωμής.

Η προθεσμία πληρωμής είναι:

- i) Εργοδοτικές εισφορές ΕΦΚΑ & ΤΕΚΑ, έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα που έπεται του ημερολογιακού μήνα απασχόλησης.
- ii) Φόρο μισθωτών υπηρεσιών (ΦΜΥ), έως το τέλος του δεύτερου μήνα από την ημερομηνία καταβολής της υποκείμενης σε παρακράτηση πληρωμής.

Σχετική νομοθεσία: ν.4387/2016, άρθρο 64 παρ. 7 ν. 4172/2013.

Άδειες εργαζομένων

Ο εργοδότης χορηγεί ετήσια άδεια με αποδοχές και επίδομα αδείας στους εργαζομένους.

Ο χρόνος χορήγησης της άδειας κανονίζεται μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου. Ο εργοδότης υποχρεούται να ικανοποιήσει το αίτημα του εργαζομένου για χορήγηση άδειας εντός δυο μηνών. Η ετήσια άδεια πρέπει να εξαντλείται μέχρι το πρώτο τρίμηνο του επόμενου έτους.

Η ετήσια κανονική άδεια είναι υποχρεωτική. Αυτό σημαίνει ότι δεν δύναται η μη χορήγησης της άδειας, ακόμη και αν υπάρξει κοινή συμφωνία μεταξύ εργαζομένου και εργοδότη. Η κανονική άδεια αποζημιώνεται μόνο σε περίπτωση πρόωρης λήξης της εργασιακής σχέσης ή σε περίπτωση έκτακτου γεγονότος που δεν μπορούσε να προβλεφθεί και δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του εργοδότη ή του εργαζομένου (πχ ασθένεια εργαζομένου, φυσικές καταστροφές κ.α.).

Δεν δικαιούνται ετήσια κανονική άδεια:

- * οι εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις ή εργασίες στις οποίες απασχολούνται μόνο μέλη της οικογένειας του εργοδότη
- * οι εργαζόμενοι σε γεωργικές, κτηνοτροφικές, δασικές, ναυτιλιακές και αλιευτικές εργασίες
- * οι δημόσιοι υπάλληλοι, που εργάζονται επιπρόσθετα τα απογεύματα σε μία άλλη επιχείρηση, τότε από την επιχείρηση αυτή δεν δικαιούνται κανονική άδεια.
- * οι εργαζόμενοι που κατέχουν θέση εποπτείας, διεύθυνσης ή εμπιστευτική.

* οι εργαζόμενοι που απουσίασαν από την εργασία τους λόγω ασθένειας για μεγάλο χρονικό διάστημα (πέρα από τα καθοριζόμενα από το νόμο χρονικά όρια της βραχείας διάρκειας ασθένειας).

Πλέον, της ετήσιας κανονικής άδειας, ο εργοδότης χορηγεί λοιπές άδειες με ή χωρίς αποδοχές. Αναλυτικά, οι προβλεπόμενες από την εργατική νομοθεσία άδειες του εργαζομένου στον ιδιωτικό τομέα είναι:

α/α	Περιγραφή	Χρονικό διάστημα	Αποδοχές	Παρατηρήσεις	Νομοθεσία
1	Κανονική άδεια	* ως 20 εργάσιμες ημέρες ή ως 24 εργάσιμες ημέρες για 5ήμερη ή 6ημερη απασχόληση αντίστοιχα, στο 1ο έτος. * ως 21 εργάσιμες ημέρες ή ως 25 εργάσιμες ημέρες για 5ήμερη ή 6ημερη απασχόληση αντίστοιχα, στο 2ο έτος. * 22 εργάσιμες ημέρες ή 26 εργάσιμες ημέρες για 5ήμερη ή 6ημερη απασχόληση αντίστοιχα, από το 3ο έτος.	Με αποδοχές	Χορηγείται υποχρεωτικά έως την 31η Μαρτίου του επόμενου έτους. Δύναται να αποζημιωθεί μόνο σε περίπτωση πρόωρης λήξης της εργασιακής σχέσης ή σε περίπτωση έκτακτου γεγονότος που δεν μπορούσε να προβλεφθεί και δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του εργοδότη ή του εργαζομένου (πχ ασθένεια εργαζομένου, φυσικές καταστροφές κ.α.) Δεν περιλαμβάνονται στην κανονική άδεια οι επίσημες ή κατ' έθιμο εορτάσιμες ημέρες και οι διακοπές εργασίας που οφείλονται σε ασθένεια. Η ΕΓΣΣΕ ορίζει άδεια: * 25 εργάσιμες ημέρες ή ως 30 εργάσιμες ημέρες για 5ήμερη ή 6ημερη απασχόληση αντίστοιχα, από το 10ο έτος στον ίδιο εργοδότη ή 12ο έτος σε οποιονδήποτε εργοδότη (23/05/2000 ΕΓΣΣΕ) * 26 εργάσιμες ημέρες ή ως 31 εργάσιμες ημέρες για 5ήμερη ή 6ημερη απασχόληση αντίστοιχα, μετά την συμπλήρωση 25ους υπηρεσίας σε οποιονδήποτε εργοδότη (02/04/2008 ΕΓΣΣΕ).	άρθρο 211 πδ 80/2022

2	Αιμοδοτική άδεια	ως 2 ημέρες ετησίως	Με αποδοχές	Χορηγείται μόνο για την ημέρα αιμοληψίας	άρθρο 68 ν. 4554/2020
3	Άδεια εξετάσεων	30 εργάσιμες ημέρες	Επιδότηση από την ΔΥΠΑ. Άνευ αποδοχών από τον εργοδότη	Χορηγείται για συμμετοχή σε εξετάσεις των εργαζομένων μαθητών ή σπουδαστών ή φοιτητών εκπαιδευτικών μονάδων οποιουδήποτε τύπου και οποιασδήποτε βαθμίδας του Δημοσίου ή εποπτευομένων από το Δημόσιο με οποιονδήποτε τρόπο, οι οποίοι δεν έχουν συμπληρώσει το 25ο έτος της ηλικίας τους. Η άδεια αυτή χορηγείται σε συνεχείς ημέρες ή τμηματικά.	άρθρο 244 πδ 80/2022
4	Άδεια άνευ αποδοχών	χωρίς όριο	Άνευ αποδοχών	Χορηγείται έπειτα από έγγραφη συμφωνία μεταξύ εργαζομένου και εργοδότη. Η έγγραφη συμφωνία αναρτάται στο ΕΡΓΑΝΗ και αντίγραφό της γνωστοποιείται στον e-ΕΦΚΑ.	άρθρο 245 πδ 80/2022
5	Άδεια μητρότητας	17 εβδομάδες	Επιδότηση από τον ΕΦΚΑ και την ΔΥΠΑ.	Χορηγείται υποχρεωτικά 8 εβδομάδες (56 ημέρες) πριν από την πιθανή ημερομηνία τοκετού. Απαιτείται ιατρική βεβαίωση για την πιθανολογούμενη ημερομηνία τοκετού.	άρθρο 226 πδ 80/2022

6	Ειδική παροχή προστασίας της μητρότητας	9 μήνες	Επιδότηση από την ΔΥΠΑ	Απαιτείται: α) Δήλωση της μητέρας προς τον εργοδότη για το χρονικό διάστημα που θα λάβει την ειδική παροχή προστασίας της μητρότητας (9μηνη άδεια). β) Αίτηση της μητέρας προς την ΔΥΠΑ εντός 60 ημερών από τη λήξη της άδειας μητρότητας (τοκετού και λοχείας), ή της ισόχρονης προς το μειωμένο ωράριο άδειας, εάν έχει χορηγηθεί, ή και της ετήσιας κανονικής άδειας, εφόσον προβλέπεται η χορήγησή της με βάση τις προθεσμίες σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, και συγκεκριμένα στην περίπτωση που μετά τη λήψη της Ειδικής Άδειας Προστασίας της Μητρότητας δεν υπάρχει χρονικό περιθώριο για τη λήψη της ετήσιας κανονικής άδειας έως και τις 31/03 του επόμενου ημερολογιακού έτους (άρθρο 61 ν. 4808/2021). Η μητέρα δύναται να μεταβιβάσει τμήμα του δικαιώματος της ειδικής άδειας και παροχής προστασίας της μητρότητας έως 7 μηνών στον πατέρα του παιδιού (άρθρο 142 παρ.2 του ν. 3655/2008).	άρθρο 228 πδ 80/2022, άρθρο 142 ν.3655/2008, άρθρο 61 ν.4808/2021
7	Άδεια πατρότητας	14 εργάσιμες ημέρες	Με αποδοχές	Απαιτείται έγγραφη αίτηση του εργαζομένου για την πιθανολογούμενη ημέρα τοκετού ή ληξιαρχική πράξη γέννησης ή πράξη υιοθεσίας ή αναδοχής τέκνου.	άρθρο 220 πδ 80/2022, άρθρο 27 ν. 4808/2021

8	Άδεια φροντίδας παιδιού	* 1 ώρα ημερησίως για 30 μήνες ή * 2 ώρες ημερησίως για 12 μήνες και 1 ώρα για τους επόμενους 6 μήνες ή * 114 ημερολογιακές ημέρες. Για λιγότερες από 8 ημερήσιες ώρες απασχόλησης οι ανωτέρω άδειες μειώνονται αναλογικά.	Με αποδοχές	* Ο υπολογισμός των 114 ημερών γίνεται ως εξής: 1 ώρα άδεια σε 30 μήνες 1/8 ώρα άδεια σε Χ; $X = (1 \cdot 1/8) / 30 = 3,75$ μήνες. Οι 3,75 μήνες είναι: $X = 3,75 \text{ μήνες} \cdot 365 \text{ ημέρες} / 12 \text{ μήνες} = 114 \text{ ημέρες}.$	άρθρο 229 πδ 80/2022, άρθρο 37 ν. 4808/2021
9	Γονική άδεια	ως 4 μήνες	Επιδότηση από την ΔΥΠΑ. Άνευ αποδοχών από τον εργοδότη	Χορηγείται υποχρεωτικά έπειτα από έγγραφη αίτηση του εργαζόμενου γονέα που έχει συμπληρώσει ένα έτος εργασίας στον εργοδότη. Η γονική άδεια αναρτάται στο «ΕΡΓΑΝΗ».	άρθρο 221 πδ 80/2022, άρθρο 28 ν. 4808/2021
10	Άδεια φροντιστή	ως 5 εργάσιμες ημέρες	Άνευ αποδοχών	Ο εργαζόμενος πρέπει να έχει συμπληρώσει 6 μήνες εργασίας στον εργοδότη.	άρθρο 222 πδ 80/2022, άρθρο 29 ν. 4808/2021
11	Απουσία από την εργασία για λόγους ανωτέρας βίας	ως 2 μεμονωμένες ημέρες ετησίως	Με αποδοχές	Ο εργαζόμενος γονέας ή φροντιστής δικαιούται να απουσιάσει από την εργασία του για λόγους ανωτέρας βίας που συνδέονται με επείγοντα οικογενειακά ζητήματα σε περίπτωση ασθένειας ή ατυχήματος, που καθιστά απαραίτητη την άμεση παρουσία του εργαζομένου. Απαιτείται ιατρική γνωμάτευση	άρθρο 223 πδ 80/2022, άρθρο 30 ν. 4808/2021

				νοσοκομείου ή του θεράποντος ιατρού.	
12	Άδεια για υποβολή σε μεθόδους ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής	7 εργάσιμες ημέρες	Με αποδοχές	Χορηγείται έπειτα από βεβαίωση θεράποντος ιατρού ή του διευθυντή μονάδας ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.	άρθρο 227 πδ 80/2022, άρθρο 35 ν. 4808/2021
13	Άδεια εξετάσεων προγεννητικού ελέγχου	χωρίς όριο	Με αποδοχές	Χορηγείται στις εγκυμονούσες εργαζόμενες, έπειτα από βεβαίωση θεράποντος ιατρού και εφόσον οι εξετάσεις πρέπει να γίνουν κατά τη διάρκεια του χρόνου εργασίας.	άρθρο 232 παρ.1 πδ 80/2022, άρθρο 40 ν. 4808/2021
14	Άδεια γάμου	5 εργάσιμες ημέρες ή 6 εργάσιμες ημέρες για 5ήμερη ή 6ήμερη απασχόληση αντίστοιχα	Με αποδοχές	Χορηγείται μετά από έγγραφη αίτηση του εργαζομένου και για το χρονικό διάστημα προ ή μετά της ημερομηνίας τέλεσης του γάμου (Γνωμ. 203/2008 ΝΣΚ).	άρθρο 231 πδ 80/2022, άρθρο 39 ν. 4808/2021
15	Άδεια λόγω σοβαρών νοσημάτων των παιδιών	10 εργάσιμες ημέρες ετησίως	Με αποδοχές	Χορηγείται μετά από έγγραφη αίτηση του εργαζομένου γονέα και αφού εξαντληθούν συναφή δικαιώματα με αποδοχές, πλην της ετήσιας κανονικής άδειας.	άρθρο 43 ν. 4808/2021

16	Άδεια λόγω νοσηλείας των παιδιών	ως 30 εργάσιμες ημέρες ετησίως	Άνευ αποδοχών	Χορηγείται στους εργαζόμενους γονείς σε περίπτωση νοσηλείας του παιδιού, ανεξαρτήτως της ηλικίας του, λόγω ασθένειας ή ατυχήματος που καθιστά αναγκαία την άμεση παρουσία του εργαζόμενου, για όσο διάστημα διαρκεί η νοσηλεία.	άρθρο 236 πδ 80/2022 άρθρο 44 ν. 4808/2021
17	Άδεια μονογονεϊκών οικογενειών	* 6 εργάσιμες ημέρες ετησίως * 8 εργάσιμες ημέρες ετησίως σε γονέα με τρία παιδιά ή περισσότερα.	Με αποδοχές	Χορηγείται στον άγαμο ή χήρο γονέα που έχει την αποκλειστική επιμέλεια του παιδιού.	άρθρο 237 πδ 80/2022, άρθρο 45 ν. 4808/2021
18	Άδεια παρακολούθησης σχολικής επίδοσης τέκνου	ορισμένες ώρες ή ολόκληρη την ημέρα μέχρι τη συμπλήρωση 4 εργάσιμων ημερών ετησίως	Με αποδοχές	Χορηγείται σε έναν από τους εργαζόμενους γονείς, για κάθε παιδί ηλικίας μέχρι 18 ετών, έπειτα από κοινές, ως προς το περιεχόμενο, υπεύθυνες δηλώσεις των γονέων προς τον εργοδότη ή τους εργοδότες τους, για το ποιος γονέας εκ των δύο θα κάνει χρήση της άδειας.	άρθρο 230 πδ 80/2022, άρθρο 38 ν. 4808/2021
19	Άδεια λόγω ασθένειας παιδιού ή άλλου εξαρτώμενου μέλους	* ως 6 εργάσιμες ημέρες για 1 παιδί, * ως 8 εργάσιμες ημέρες για 2 παιδιά, * ως 14 εργάσιμες ημέρες για περισσότερα από δυο παιδιά ή εξαρτώμενα μέλη.	Άνευ αποδοχών	Χορηγείται εφάπαξ ή τμηματικά	άρθρο 234 πδ 80/2022, άρθρο 42 ν. 4808/2021

20	Απουσία από την εργασία λόγω επικείμενου σοβαρού κινδύνου βίας ή παρενόχλησης	ως την εξάλειψη του κινδύνου	Με αποδοχές	Ο εργαζόμενος υποχρεούται να ενημερώσει προηγουμένως τον εργοδότη εγγράφως, αναφέροντας το περιστατικό βίας και παρενόχλησης και τα περιστατικά που αιτιολογούν την πεποίθησή του, ότι επίκειται σοβαρός κίνδυνος για τη ζωή, την υγεία ή την ασφάλειά του.	άρθρο 12 ν. 4808/2021
21	Άδεια ασθένειας (ανυπαίτιο κώλυμα παροχής εργασίας)	* ως 1 μήνα για εργαζομένους που υπηρετούν από 0 ως 4 έτη, * ως 3 μήνες για εργαζομένους που υπηρετούν από 4 ως 10 έτη, * 4 μήνες για υπαλλήλους που υπηρετούν από 10 ως 15 έτη, * 6 μήνες για εκείνους που υπηρετούν περισσότερο από 15 έτη.	Κατά περίπτωση : * Με αποδοχές ως 15 ημερών ή 1/2 του μισθού ή ως 26 ημερών ή ενός μισθού, για εργαζόμενους που δεν έχει ή έχει συμπληρώσει 12 μήνες συνεχή υπηρεσία στον εργοδότη αντίστοιχα * Άνευ αποδοχών για εργαζομένους που δεν έχουν συμπληρώσει 10ήμερη εργασία.	Με αποδοχές ως 15 ημερών ή 1/2 του μισθού, για εργαζόμενο που δεν έχει συμπληρώσει 12μηνιαία υπηρεσία στον εργοδότη, μείον α) το 1/2 του ημερησίου μισθού για το πρώτο 3ήμερο και β) το επίδομα ασθένειας που έλαβε ή δικαιούνται να λάβει ο ασθενής εργαζόμενος από τον ασφαλιστικό του οργανισμό Με αποδοχές ως 26 ημερών ή ενός μισθού , για εργαζόμενο που έχει συμπληρώσει 12μηνιαία συνεχή υπηρεσία στον εργοδότη, μείον α) το 1/2 του ημερησίου μισθού για το πρώτο 3ήμερο και β) το επίδομα ασθένειας που έλαβε ή δικαιούνται να λάβει ο ασθενής εργαζόμενος από τον ασφαλιστικό του οργανισμό. Άνευ αποδοχών για εργαζομένους που δεν έχουν συμπληρώσει 10ήμερη εργασία.	άρθρο 338 πδ 80/2022

22	Άδεια απουσίας Α.Μ.Ε.Α.	6 εργάσιμες ημέρες ετησίως	Με αποδοχές	Χορηγείται σε εργαζόμενους ΑΜΕΑ με αναπηρία 50% τουλάχιστον (άρθρο 1 παρ. 1 ν.2643/1998)	άρθρο 8 ν. 2643/1998
23	Άδεια λόγω θανάτου συγγενούς	* 2 ημέρες σε θάνατο συζύγου, γονέων και αδελφών * 20 ημέρες σε θάνατο τέκνου	Με αποδοχές	Αφορά θάνατο συγγενούς εξ αίματος και εξ αγχιστείας στην ίδια γραμμή και τον ίδιο βαθμό (άρθρο 8 Ε.Γ.Σ.Σ.Ε 2010)	άρθρο 236Α πδ 80/2022, άρθρο 9 Ε.Γ.Σ.Σ.Ε 2002-3
24	Άδεια ανήλικων σπουδαστών	ως 2 ημέρες για κάθε ημέρα εξετάσεων	Επιδότηση από την ΔΥΠΑ. Άνευ αποδοχών από εργοδότη	Χορηγείται σε ανήλικους εργαζομένους που είναι συγχρόνως και μαθητές ή σπουδαστές σε αναγνωρισμένη σχολή, για τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις. Απαιτείται σχετική βεβαίωση συμμετοχής στις εξετάσεις.	άρθρο 298 πδ 80/2022
25	Άδεια για μεταγγίσεις αίματος και των παραγώγων του ή αιμοκάθαρση	* 22 εργάσιμες ημέρες για τις ανάγκες του ίδιου του εργαζομένου ετησίως. * 10 εργάσιμες ημέρες για τις ανάγκες των τέκνων του ετησίως.	Με αποδοχές	* Στον εργαζόμενο που έχει 4 έτη υπηρεσία στον ίδιο εργοδότη και έχει ο ίδιος την ανάγκη για μετάγγιση αίματος και των παραγώγων του ή αιμοκάθαρση. * Στον κάθε εργαζόμενο γονέα για τα προστατευόμενά του τέκνα.	άρθρο 235 πδ 80/2022, άρθρο 8 Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2002-3
26	Εκπαιδευτική άδεια για φοιτητές στο Κ.ΑΝ.Ε.Π. - Γ.Σ.Ε.Ε.	9 μήνες	Άνευ αποδοχών		άρθρο 9 Ε.Γ.Σ.Ε.Ε. 2006
27	Άδεια λόγω AIDS	ως 1 μήνα ετησίως	Με αποδοχές	Χορηγείται σε νοσούντες εργαζομένους που έχουν κριθεί ικανοί για εργασία και έχουν συμπληρώσει 4 έτη υπηρεσίας στον εργοδότη.	άρθρο 11 Ε.Γ.Σ.Ε.Ε. 2004

28	Ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας	χωρίς όριο	Με αποδοχές για τον πραγματικό χρόνο παροχής εργασίας	Κάθε εργαζόμενος γονέας παιδιών ηλικίας έως δώδεκα (12) ετών ή φροντιστής, που έχει συμπληρώσει 6 μήνες εργασία στον εργοδότη, δικαιούται να ζητά ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας για λόγους φροντίδας, όπως ιδίως, τηλεργασία, ευέλικτο ωράριο εργασίας ή μερική απασχόληση. Ο εργοδότης εντός ενός μηνός αποφασίζει θετικά ή απορρίπτει αιτιολογημένα την αίτηση του εργαζομένου.	άρθρο 31 ν. 4808/2021
29	Άδεια φροντίδας παιδιού (ΩΡΕΣ)	* 1 ώρα ημερησίως για 30 μήνες ή * 2 ώρες ημερησίως για 12 μήνες και 1 ώρα για τους επόμενους 6 μήνες ή * Με όποιον άλλον τρόπο συμφωνούν τα μέρη.	Με αποδοχές	Σε περίπτωση μερικής απασχόλησης, η άδεια μειώνεται αναλογικά. Παράδειγμα: * Για 6ωρη ημερήσια απασχόληση η 1 ώρα γίνεται $1/8 \cdot 6 = 0,75$ ή 45 λεπτά. * Για 4ωρη ημερήσια απασχόληση η 1 ώρα γίνεται $1/8 \cdot 4 = 0,50$ ή 30 λεπτά	άρθρο 229 πδ 80/2022
30	Γονική άδεια (ΩΡΕΣ)	ως 4 μήνες συνεχόμενα ή τμηματικά ή με άλλο ευέλικτο τρόπο	Επιδότηση από την ΔΥΠΑ. Άνευ αποδοχών από τον εργοδότη	Ο κάθε εργαζόμενος γονέας, που έχει συμπληρώσει ένα έτος εργασίας στον ίδιο εργοδότη, δύναται να υποβάλει έγγραφη αίτηση στον εργοδότη για χορήγηση γονικής άδειας. Ο εργοδότης υποχρεούται να χορηγήσει την γονική άδεια. Η γονική άδεια αναρτάται στο «ΕΡΓΑΝΗ».	άρθρο 221 πδ 80/2022
31	Απουσία από την εργασία για λόγους ανωτέρας βίας (ΩΡΕΣ)	ως 2 μεμονωμένες φορές ετησίως	Με αποδοχές	Ο εργαζόμενος γονέας ή φροντιστής δικαιούται να απουσιάσει από την εργασία του για λόγους ανωτέρας βίας που συνδέονται με επείγοντα οικογενειακά ζητήματα σε περίπτωση ασθένειας ή ατυχήματος, που καθιστά απαραίτητη την άμεση παρουσία του εργαζομένου. Απαιτείται ιατρική γνωμάτευση	άρθρο 223 πδ 80/2022, άρθρο 30 ν. 4808/2021

				νοσοκομείου ή του θεράποντος ιατρού.	
32	Ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας (ΩΡΕΣ)	χωρίς όριο	Με αποδοχές για τον πραγματικό χρόνο παροχής εργασίας	Κάθε εργαζόμενος γονέας παιδιών ηλικίας έως δώδεκα (12) ετών ή φροντιστής, που έχει συμπληρώσει 6 μήνες εργασία στον εργοδότη, δικαιούται να ζητά ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας για λόγους φροντίδας, όπως ιδίως, τηλεργασία, ευέλικτο ωράριο εργασίας ή μερική απασχόληση. Ο εργοδότης εντός ενός μηνός αποφασίζει θετικά ή απορρίπτει αιτιολογημένα την αίτηση του εργαζομένου.	άρθρο 31 ν. 4808/2021
33	Άδεια εξετάσεων προγεννητικού ελέγχου (ΩΡΕΣ)	χωρίς όριο	Με αποδοχές	Χορηγείται έπειτα από βεβαίωση θεράποντος ιατρού και εφόσον οι εξετάσεις πρέπει να γίνουν κατά τη διάρκεια του χρόνου εργασίας.	άρθρο 232 πδ 80/2022, άρθρο 40 ν. 4808/2021
34	Άδεια παρακολούθησης σχολικής επίδοσης τέκνου (ΩΡΕΣ)	ορισμένες ώρες ή ολόκληρη την ημέρα μέχρι τη συμπλήρωση 4 εργάσιμων ημερών ετησίως	Με αποδοχές	Χορηγείται σε έναν από τους εργαζόμενους γονείς, για κάθε παιδί ηλικίας μέχρι 18 ετών, έπειτα από κοινές, ως προς το περιεχόμενο, υπεύθυνες δηλώσεις των γονέων προς τον εργοδότη ή τους εργοδότες τους, για το ποιος γονέας εκ των δύο θα κάνει χρήση της άδειας.	άρθρο 230 πδ 80/2022
35	Άδεια γυναικολογικού ελέγχου	1 εργάσιμη ημέρα	Με αποδοχές	Χορηγείται στις εργαζόμενες για την πραγματοποίηση γυναικολογικού ελέγχου.	άρθρο 232 παρ.2 πδ 80/2022

36	Ειδική άδεια ασθένειας εργαζόμενων λόγω νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19	ως 5 εργάσιμες ημέρες	Με αποδοχές	Χορηγείται στον νοσούντα εργαζόμενο εφόσον η παροχή εξ αποστάσεως εργασίας δεν είναι εφικτή, επιπρόσθετα προς άλλες άδειες που αφορούν σε ασθένεια υπαλλήλου και δεν επιτρέπεται να χορηγείται όταν, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, έχει χορηγηθεί στον ίδιο εργαζόμενο οποιαδήποτε άλλη άδεια. Απαιτείται "Βεβαίωση Θετικού Διαγνωστικού Ελέγχου Κορωνοϊού COVID-19" από το gov.gr. Ισχύει ως 30.06.2023 (13658/2023 ΥΑ ΦΕΚ Β' 678)	άρθρο 62 ν. 4886/2022
----	--	-----------------------	-------------	--	-----------------------

Πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και της παρενόχλησης

Ο εργοδότης, ανεξαρτήτως αριθμού απασχολούμενου προσωπικού, καθώς και τα πρόσωπα που ασκούν το διευθυντικό δικαίωμα ή εκπροσωπούν τον εργοδότη υποχρεούνται:

- α) να παραλαμβάνουν, να διερευνούν και να διαχειρίζονται κάθε καταγγελία ή σχετική αναφορά επιδεικνύοντας μηδενική ανοχή στη βία και παρενόχληση, με εμπιστευτικότητα και με τρόπο που σέβεται την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, καθώς και να μην παρεμποδίζουν την παραλαβή, τη διερεύνηση και τη διαχείριση των καταγγελιών ή αναφορών αυτών,
- β) να παρέχουν συνδρομή και πρόσβαση σε κάθε αρμόδια δημόσια, διοικητική ή δικαστική αρχή, κατά την έρευνα τέτοιου είδους περιστατικού ή συμπεριφοράς, εφόσον τους ζητηθεί από αυτές,
- γ) να παρέχουν στους εργαζομένους πληροφορίες σχετικές με τους πιθανούς κινδύνους βίας και παρενόχλησης στον εργασιακό χώρο και με τα σχετικά μέτρα πρόληψης και προστασίας, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων και των δικαιωμάτων των εργαζομένων και του εργοδότη επί τέτοιων περιστατικών,
- δ) να αναρτούν στον χώρο εργασίας και να καθιστούν προσβάσιμη ενημέρωση για τις διαδικασίες που υφίστανται σε επίπεδο επιχείρησης για την καταγγελία και την αντιμετώπιση τέτοιων μορφών συμπεριφοράς, καθώς και τα στοιχεία επικοινωνίας για τις αρμόδιες, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, διοικητικές και δικαστικές αρχές.

Επιπλέον, ο εργοδότης που απασχολεί πάνω από είκοσι (20) εργαζομένους υποχρεούται να καταρτίζει σχετικές πολιτικές κατά τα άρθρα 9, 10 και 11 του ν. 4808/2021.

Σχετική νομοθεσία: άρθρα 2-23 του ν. 4808/2021 (Α' 101).

Ασφάλεια και Υγεία Εργαζομένων

Ο εργοδότης υποχρεούται να εξασφαλίζει την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων ως προς όλες τις πτυχές της εργασίας, και να λαμβάνει μέτρα που να εξασφαλίζουν την υγεία και ασφάλεια των τρίτων. Για το λόγο αυτό ο εργοδότης υποχρεούται να έχει:

- α) Τεχνικό ασφαλείας** (ανεξαρτήτως αριθμού απασχολούμενου προσωπικού)
- β) Ιατρό εργασίας** (50 και άνω εργαζόμενους).

Σχετική νομοθεσία: Άρθρο 12 του π.δ. 80/2022, π.δ. 17/1996 (Α' 11), ν. 1568/1985 (Α' 138), π.δ. 294/1988 (Α' 138), άρθρο 662 του π.δ. 456/1984 (Α' 164).

Τεχνικός Ασφαλείας

Η επιχείρηση οφείλει να έχει τεχνικό ασφαλείας για όσο χρονικό διάστημα απασχολεί προσωπικό.

Ο εργοδότης δύναται να ασκεί τα καθήκοντα του Τεχνικού Ασφαλείας στην επιχείρησή του, όταν αυτή ανήκει στη Β και Γ κατηγορία επικινδυνότητα, υπό κατάλληλες προϋποθέσεις:

- i) η επιχείρηση απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζόμενους και
- ii) ο εργοδότης έχει κατάλληλο πτυχίο ή έχει επιμορφωθεί σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 1568/1985 και το άρθρο 6 του π.δ. 17/1996.

Σε κάθε άλλη περίπτωση η υπηρεσία τεχνικού ασφαλείας πρέπει να ανατεθεί σε τρίτο πρόσωπο που έχει τα προσόντα του άρθρου 5 του ν.1568/1985.

Σχετική νομοθεσία: άρθρα 8-15 του ν. 3850/2010 και άρθρο 125 του ν. 4052/2012

Ιατρός Εργασίας

Ο εργοδότης που απασχολεί 50 και άνω εργαζόμενους υποχρεούται να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες ιατρού εργασίας. Ο ιατρός εργασίας παρέχει υποδείξεις και συμβουλές στον εργοδότη, στους εργαζομένους και τους εκπροσώπους τους γραπτά ή προφορικά, σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για τη σωματική και ψυχική υγεία των εργαζομένων. Τις γραπτές υποδείξεις ο ιατρός εργασίας καταχωρεί σε ειδικό βιβλίο.

Κατ' εξαίρεση, ανεξάρτητα από τον αριθμό των εργαζομένων, υποχρέωση απασχόλησης ιατρού εργασίας έχουν:

Α) οι επιχειρήσεις προσωρινής απασχόλησης (ΕΠΑ)

Β) οι επιχειρήσεις στις οποίες τα αποτελέσματα της εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου καταδεικνύουν κίνδυνο για την υγεία ή την ασφάλεια των εργαζομένων από μόλυβδο, αμίαντο, μεταλλαξιγόνους, καρκινογόνους, και βιολογικούς παράγοντες.

Σχετική νομοθεσία: άρθρα 17, 18 του ν. 3850/2010

Υπεύθυνος Παραλαβής και Παρακολούθησης Αναφορών

Ο εργοδότης που απασχολεί ταυτόχρονα πενήντα (50) ή περισσότερους εργαζομένους, ανεξάρτητα από τη φύση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης και τη διάρκεια της απασχόλησης εκάστου των εργαζομένων εντός του έτους, υποχρεούται να ορίσουν Υπεύθυνο Παραλαβής και Παρακολούθησης Αναφορών (Υ.Π.Π.Α.), σχετικά με παραβιάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4990/2022.

Στον αριθμό των εργαζομένων περιλαμβάνονται:

- α) οι πλήρως απασχολούμενοι που έχουν ή τεκμαίρεται ότι έχουν εργασία έμμισθης απασχόλησης,
- β) τα πρόσωπα που απασχολούνται με σχέση που εξομοιώνεται με έμμισθη εργασία, ανεξάρτητα του τρόπου που αμείβονται,
- γ) οι απασχολούμενοι με μίσθωση από άλλη οντότητα, και
- δ) οι ιδιοκτήτες - επιχειρηματίες, εφόσον απασχολούνται στην οντότητα και αμείβονται από αυτή.

Δεν λαμβάνονται υπόψη εκπαιδευόμενοι και σπουδαστές που απασχολούνται με συμβάσεις εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Οι φορείς του ιδιωτικού τομέα που δραστηριοποιούνται στους τομείς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, προϊόντων και αγορών, μεταφορών και περιβάλλοντος, καθώς και οι φορείς που λειτουργούν βάσει απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, ή των οποίων οι δραστηριότητες δύναται από τη φύση τους να προκαλέσουν κίνδυνο για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία, υποχρεούνται να ορίσουν Υ.Π.Π.Α., ανεξάρτητα από τον αριθμό εργαζομένων που απασχολούν.

Ο Υ.Π.Π.Α. μπορεί να είναι είτε εργαζόμενος του φορέα ιδιωτικού τομέα είτε τρίτο πρόσωπο, το οποίο συμμορφώνεται με τις επιταγές του παρόντος. Και στις δύο περιπτώσεις, αναφέρεται απευθείας στο ανώτατο διοικητικό όργανο του φορέα.

Η επιχείρηση γνωστοποιεί το διορισμό του Υ.Π.Π.Α στην ηλεκτρονική πλατφόρμα serenet της Ανεξάρτητης Αρχής Επιθεώρησης Εργασίας, η οποία είναι διαθέσιμη από την 10/07/2023.

Σχετική νομοθεσία: ν. 4990/2022 (Α' 210)

Κανονισμός εργασίας

Ο εργοδότης που απασχολεί περισσότερους από 70 εργαζομένους υποχρεούται να καταρτίσει «κανονισμό εργασίας». Ο κανονισμός εργασίας ρυθμίζει τις σχέσεις μεταξύ της επιχείρησης και των εργαζομένων και θέματα σχετικά με την εκτέλεση της εργασίας. Ο κανονισμός εργασίας υποχρεωτικά κυρώνεται από την κατά τόπου αρμόδια Περιφερειακή Διεύθυνση Επιθεώρηση Εργασιακών Σχέσεων και ισχύει μετά την κύρωση και την ανάρτησή του σε εμφανή και προσιτά για τους εργαζομένους σημεία του τόπου εργασίας.

Σχετική νομοθεσία: ν.δ. 3789/1957

Δήλωση εμπιστευτικότητας - απορρήτου

Ο εργοδότης οφείλει, έναντι της επιχείρησης και των συνεργατών της, να ζητάει δήλωση εμπιστευτικότητας και απορρήτου από τον εργαζόμενο, πριν την ανάληψη της εργασίας και εφόσον συντρέχουν λόγοι, κατά τη διάρκεια της εργασιακής σχέσης. Η δήλωση αυτή δεν υποκαθιστά την σύμβαση εργασίας ή άλλη υποχρέωση που ορίζεται από νόμο ή κανονιστική διάταξη και σκοπό έχει να προστατεύσει τον εργαζόμενο και την επιχείρηση από ποινική ή αστική ευθύνη έναντι τρίτων.

Στη δήλωση εμπιστευτικότητας και απορρήτου πρέπει, κατ' ελάχιστο, να βεβαιώνεται από τον εργαζόμενο ότι:

- «1. Θα επεξεργάζομαι στοιχεία περιοριζόμενος στην απολύτως απαραίτητη για τις ανάγκες της εργασίας μου διαδικασία.*
- 2. Κατά τη διάρκεια της εργασίας μου , αλλά και μετά το πέρας αυτής, εις το διηνεκές, θα τηρώ κατ' απόλυτα εμπιστευτικό τρόπο και θα χρησιμοποιώ αποκλειστικά για το σκοπό της εργασίας τα στοιχεία, καθώς και τα ατομικά δεδομένα που τυχόν θα περιέλθουν εις γνώση μου, κατά την επεξεργασία των στοιχείων, απαγορευομένης ρητώς της χρησιμοποίησής τους για οποιονδήποτε άλλο σκοπό.*
- 3. Δεν θα αποκαλύπτω, συζητώ, ανταλλάσσω ή μεταβιβάζω τα στοιχεία (ή μέρος των στοιχείων), καθ' οιονδήποτε τρόπο (άμεσο ή έμμεσο) και υπό οιαδήποτε μορφή σε (με) τρίτους και θα διασφαλίζω, εις το διηνεκές, το απόρρητο της πληροφορίας που περιήλθε εις γνώση μου κατά την εκτέλεση της εργασίας μου ή εξαιτίας αυτής.»*

Μισθοδοτικά στοιχεία στην Επιχείρηση

Ο εργοδότης υποχρεούνται να έχει στην επιχείρηση τα παρακάτω στοιχεία:

α/α	Δικαιολογητικά	Παρατηρήσεις
1	Τεχνικό Ασφαλείας	Ανεξαρτήτως αριθμού εργαζομένων
2	Πολιτική για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και της παρενόχλησης	Ανεξαρτήτως αριθμού εργαζομένων
3	Ιατρό Εργασίας	Από 50 εργαζομένους
4	Υπεύθυνο Παραλαβής και Παρακολούθησης Αναφορών	Από 50 εργαζομένους
5	Κανονισμό εργασίας	Από 70 εργαζομένους
6	Σύμβαση εργασίας	
7	Δήλωση οργάνωσης χρόνου εργασίας / Πίνακα προσωπικού	
8	Εκκαθαριστικό σημείωμα αποδοχών προσωπικού τελευταίου 3μήνου τουλάχιστον	
9	Βιβλίο αδειών	
10	Βιβλίο ημερήσιων δελτίων απασχολούμενου προσωπικού στην εκτέλεση οικοδομικών και τεχνικών έργων	Για οικοδομικά/τεχνικά έργα
11	Έντυπο αναγγελίας για κάθε ημέρα απασχόλησης του προσωπικού που απασχολείται για την εκτέλεση οικοδομικής εργασίας ή τεχνικού έργου	Για οικοδομικά/τεχνικά έργα
12	Βιβλίο δρομολογίων των οδηγών φορτηγών αυτοκινήτων και οδηγών τουριστικών λεωφορείων	Για οδηγούς
13	Δήλωση καταχώρησης στο ΕΡΓΑΝΗ του αριθμού κυκλοφορίας του μοτοποδηλάτου ή της μοτοσυκλέτας που χρησιμοποιείται για την εκτέλεση της εργασίας για τη μεταφορά ή διανομή προϊόντων και αντικειμένων.	Για διανομείς
14	Μητρώο Ανηλίκων	Πλήρη στοιχεία ανηλίκου και της εργασιακής σχέσης. άρθρο 58 του ν.3850/2010

Σχετική νομοθεσία: Υ.Α. 80016/2022 (Β' 4629)

Κατώτατες αποδοχές και ελάχιστο κόστος υπαλλήλου

Για πλήρη απασχόληση υπαλλήλου (40 ώρες εβδομαδιαίως), με το κατώτατο μηνιαίο μισθό (780 €), το πληρωτέο ποσό και το κόστος μισθοδοσίας είναι:

Περίοδος	Μικτές Αποδοχές	Εισφορές Εργαζομένου (13,87%)	Φόρος Εργαζομένου	Πληρωτέες Αποδοχές Εργαζομένου	Εισφορές Εργοδότη (22,29%)	Κόστος Μισθοδοσίας
Ιανουάριος	780,00	108,19	5,21	666,60	173,86	953,86
Φεβρουάριος	780,00	108,19	5,21	666,60	173,86	953,86
Μάρτιος	780,00	108,19	5,21	666,60	173,86	953,86
Απρίλιος	780,00	108,19	5,21	666,60	173,86	953,86
Δώρο Πάσχα	406,25	56,35	2,71	347,19	90,55	496,80
Μάιος	780,00	108,19	5,21	666,60	173,86	953,86
Ιούνιος	780,00	108,19	5,21	666,60	173,86	953,86
Ιούλιος	780,00	108,19	5,21	666,60	173,86	953,86
Επίδομα Αδείας	390,00	54,09	2,61	333,30	86,93	476,93
Εισφορά υπέρ Κατασκ/ση		-		-	20,00	20,00
Αύγουστος	780,00	108,19	5,21	666,60	173,86	953,86
Σεπτέμβριος	780,00	108,19	5,21	666,60	173,86	953,86
Οκτώβριος	780,00	108,19	5,21	666,60	173,86	953,86
Νοέμβριος	780,00	108,19	5,21	666,60	173,86	953,86
Δεκέμβριος	780,00	108,19	5,21	666,60	173,86	953,86
Δώρο Χριστουγέννων	812,49	112,69	5,43	694,37	181,11	993,60
Σύνολα:	10.968,74	1.521,36	73,27	9.374,11	2.464,93	13.433,67

Για μερική απασχόληση, τα ανωτέρω ποσά μειώνονται ανάλογα με τις ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης.

Σχετική νομοθεσία: Υ.Α. 31986/2023 (Β' 2003)

Κατώτατες αποδοχές και ελάχιστο κόστος εργατοτεχνίτη

Για πλήρη απασχόληση εργατοτεχνίτη (8 ώρες ημερησίως), με το κατώτατο ημερομίσθιο (41,81 € ή 34,84€*6ημ./5ημ.), η μισθοδοσία είναι:

Περίοδος	Μικτές Αποδοχές	Εισφορές Εργαζομένου (13,87%)	Φόρος Εργαζομένου	Πληρωτέες Αποδοχές Εργαζομένου	Εισφορές Εργοδότη (22,29%)	Κόστος Μισθοδοσίας
Ιανουάριος	905,84	125,64	23,95	756,25	201,91	1.107,75
Φεβρουάριος	905,84	125,64	23,95	756,25	201,91	1.107,75
Μάρτιος	905,84	125,64	23,95	756,25	201,91	1.107,75
Απρίλιος	905,84	125,64	23,95	756,25	201,91	1.107,75
Δώρο Πάσχα	471,79	65,44	12,47	393,88	105,16	576,95
Μάιος	905,84	125,64	23,95	756,25	201,91	1.107,75
Ιούνιος	905,84	125,64	23,95	756,25	201,91	1.107,75
Ιούλιος	905,84	125,64	23,95	756,25	201,91	1.107,75
Επίδομα Αδείας	452,92	62,82	11,98	378,12	100,96	553,88
Εισφορά υπέρ Κατασκ/ση		-		-	20,00	20,00
Αύγουστος	905,84	125,64	23,95	756,25	201,91	1.107,75
Σεπτέμβριος	905,84	125,64	23,95	756,25	201,91	1.107,75
Οκτώβριος	905,84	125,64	23,95	756,25	201,91	1.107,75
Νοέμβριος	905,84	125,64	23,95	756,25	201,91	1.107,75
Δεκέμβριος	905,84	125,64	23,95	756,25	201,91	1.107,75
Δώρο Χριστουγέννων	943,58	130,87	24,95	787,76	210,32	1.153,90
Σύνολα:	12.738,37	1.766,81	336,80	10.634,76	2.859,38	15.597,75

Για μερική απασχόληση, τα ανωτέρω ποσά μειώνονται ανάλογα με τις ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης.

Στους εργατοτεχνίτες το ημερομίσθιο ανάγεται σε μισθό επί 26 ημέρες (365 ημέρες μείον 52 Κυριακές = 313 εργάσιμες ημέρες δια 12 μήνες = 26).

Σχετική νομοθεσία: Υ.Α. 31986/2023 (Β' 2003) , ΑΠ 550/2008

Διάκριση μεταξύ υπάλληλου και εργατοτεχνίτη

Ο εργοδότης χαρακτηρίζει τον εργαζόμενο ως υπάλληλο ή εργατοτεχνίτη ανάλογα με το είδος της παρεχόμενης εργασίας.

Ειδικότερα, υπάλληλος θεωρείται παν πρόσωπο κατά κύριον επάγγελμα ασχολούμενον επ' αντιμισθία, ανεξαρτήτως τρόπου πληρωμής, εις υπηρεσίαν ιδιωτικού καταστήματος, γραφείου ή εν γένει επιχειρήσεως ή οιασδήποτε εργασίας και παρέχον εργασίαν αποκλειστικώς ή κατά κύριον χαρακτήρα μη σωματικήν. Δεν θεωρούνται ιδιωτικοί υπάλληλοι οι υπηρέται πάσης κατηγορίας, καθώς και πάν εν γένει πρόσωπον, το οποίον χρησιμοποιείται εν τη παραγωγή αμέσως ως βιομηχανικός, βιοτεχνικός, μεταλλευτικός ή γεωργικός εργάτης ή ως βοηθός ή μαθητευόμενος των εν λόγω κατηγοριών ή παρέχει υπηρετικάς εν γένει υπηρεσίας (άρθρο 10 του ν. 3514/1928 όπως ισχύει με το άρθρο 1 του ν.δ. 2655/1953).

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, η διάκριση του μισθωτού ως εργάτη ή υπαλλήλου εξαρτάται από το είδος της παρεχόμενης εργασίας και όχι από τον περιεχόμενο στη σύμβαση εργασίας χαρακτηρισμό αυτού ή από τον τρόπο της αμοιβής του. Εργασία δε εργάτη θεωρείται εκείνη που προέρχεται αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο από την καταβολή σωματικής ενέργειας, ενώ, όταν η εργασία είναι προϊόν πνευματικής καταβολής, τότε και εφόσον ο εργαζόμενος έχει την κατάρτιση και εμπειρία που απαιτείται γι' αυτήν και την εκτελεί με υπευθυνότητα, θεωρείται εργασία υπαλλήλου και εκείνοι που την ασκούν ανήκουν στην κατηγορία των ιδιωτικών υπαλλήλων.

Συνεπώς, για τον χαρακτηρισμό προσώπου ως υπαλλήλου, απαιτείται εξειδικευμένη εμπειρία, θεωρητική μόρφωση και ιδίως ανάπτυξη πρωτοβουλίας και ανάληψη ευθύνης κατά την εκτέλεση της εργασίας, διότι

μόνο όταν συντρέχουν αυτά τα στοιχεία κατά την εκτέλεση της εργασίας το πνευματικό στοιχείο υπερτερεί του σωματικού (ΑΠ 661/2019, 1391/2018).

Υποχρεώσεις εργαζομένων

Ο εργαζόμενος οφείλει να εκτελέσει με επιμέλεια την εργασία που ανέλαβε. Ο βαθμός της επιμέλειας του εργαζομένου κρίνεται με βάση τη σύμβαση, ενόψει του είδους της ανατεθείσας εργασίας, της μόρφωσης ή των ειδικών γνώσεων που απαιτούνται για την εργασία, καθώς και των ικανοτήτων και των ιδιοτήτων του εργαζομένου που ο εργοδότης γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει.

Ο εργαζόμενος ευθύνεται για τη ζημία που προξενείται στον εργοδότη από δόλο. Σε περίπτωση πρόκλησης ζημίας στον εργοδότη από αμέλεια του εργαζομένου κατά την εκτέλεση της εργασίας, το δικαστήριο μπορεί να απαλλάξει τον εργαζόμενο από την ευθύνη, ιδίως σε περίπτωση ελαφριάς αμέλειας, ή να κατανείμει τη ζημία μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου, καταλογίζοντας στον εργοδότη τη ζημία που αναλογεί στον επιχειρηματικό του κίνδυνο ή που παρίσταται δυσανάλογη σε σχέση με την ωφέλεια του εργαζομένου από τη σύμβαση (άρθρο 652 ΑΚ).

Αν παρουσιαστεί ανάγκη για εργασία, πέρα από τη συμφωνημένη ή τη συνηθισμένη, ο εργαζόμενος έχει υποχρέωση να την παράσχει, αν είναι σε θέση να το κάνει και η άρνηση του θα ήταν αντίθετη με την καλή πίστη (άρθρο 659 ΑΚ).

Επίσης, ο εργαζόμενος δεσμεύεται να διαφυλάττει και να προστατεύει την ασφάλεια και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιέρχονται εις γνώση του στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων του ή/και στα οποία έχει πρόσβαση ή/και των οποίων προβαίνει σε επεξεργασία, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της κύριας σύμβασης με την Εργοδότηρια, αλλά και μετά τη λήξη αυτής για οποιονδήποτε λόγο (ΕΕ 2016/679).

Επιπλέον,

1. Κάθε εργαζόμενος έχει υποχρέωση να εφαρμόζει τους κανόνες υγείας και ασφάλειας και να φροντίζει ανάλογα με τις δυνατότητές του για την ασφάλεια και την υγεία του, καθώς και για την ασφάλεια και την υγεία των άλλων ατόμων που επηρεάζονται από τις πράξεις ή παραλείψεις του κατά την εργασία σύμφωνα με την εκπαίδευσή του και τις κατάλληλες οδηγίες του εργοδότη του.

2. Για την πραγματοποίηση αυτών των στόχων, οι εργαζόμενοι οφείλουν ειδικότερα, σύμφωνα με την εκπαίδευση τους και τις κατάλληλες οδηγίες του εργοδότη τους:

α) να χρησιμοποιούν σωστά τις μηχανές, τις συσκευές, τα εργαλεία, τις επικίνδυνες ουσίες, τα μεταφορικά και άλλα μέσα,

β) να χρησιμοποιούν σωστά τον ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό που τίθεται στη διάθεσή τους και μετά τη χρήση να τον τακτοποιούν στη θέση του,

γ) να μη θέτουν εκτός λειτουργίας, αλλάζουν ή μετατοπίζουν αυθαίρετα τους μηχανισμούς ασφάλειας των μηχανών, εργαλείων, συσκευών, εγκαταστάσεων και κτιρίων και να χρησιμοποιούν σωστά αυτούς τους μηχανισμούς ασφάλειας,

δ) να αναφέρουν αμέσως στον εργοδότη ή/και σε όσους ασκούν αρμοδιότητες τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας, όλες τις καταστάσεις που μπορεί να θεωρηθεί εύλογα ότι παρουσιάζουν άμεσο και σοβαρό κίνδυνο για την ασφάλεια και την υγεία, καθώς και κάθε έλλειψη που διαπιστώνεται στα συστήματα προστασίας,

ε) να συντρέχουν τον εργοδότη και όσους ασκούν αρμοδιότητες τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας, όσον καιρό χρειαστεί, ώστε να καταστεί δυνατή η εκπλήρωση όλων των καθηκόντων ή απαιτήσεων, που επιβάλλονται από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία και

στ) να συντρέχουν τον εργοδότη και όσους ασκούν αρμοδιότητες τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας, όσον καιρό χρειαστεί, ώστε ο εργοδότης να μπορεί να εγγυηθεί ότι το περιβάλλον και οι συνθήκες εργασίας είναι ασφαλείς και χωρίς κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία εντός του πεδίου δραστηριότητάς τους.

3. Οι εργαζόμενοι έχουν υποχρέωση να παρακολουθούν τα σχετικά σεμινάρια ή άλλα επιμορφωτικά προγράμματα σε θέματα υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων.

Σχετική νομοθεσία: άρθρα 652, 659 του π.δ. 456/1984 (Α' 164), άρθρο 49 του ν. 3850/2010 (Α' 84), Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679.